

Celtic Fields

De geschiedenis van dit cultuurgebied gaat terug tot de Gallo-Romeinse tijd. De contouren van de vierkante akkertjes omzoomd met een lage aarden wal, de zogeheten 'celtic fields' uit de vroegste tijden, zijn hier nog teruggevonden. Naast een fraai wandelgebied is het gebied rond de Elshof ook een ecologische verbindingzone tussen de bossen van Heumensoord en de Overasseltse Vennen.

Landgoed De Elshof

De oorsprong van het landgoed de Elshof gaat terug tot ca. 1770 toen er sprake was van een landhuis met schuur en boerderij. De laatste eigenaar die er zelf heeft gewoond, was de heer Stoppelaar van Blijdenstein. Daarom werd het bos bij de Elshof ook wel Stoppelaarsbos genoemd. Na de Tweede Wereldoorlog zijn in het landhuis een aantal gezinnen gehuisvest in verband met de woningschaarste. In 1950 verkocht Stoppelaar het landgoed aan de Gemeente Heumen. Vanaf die tijd werd het landhuis in gebruik genomen als kinderpension. Momenteel is het landgoed weer in particuliere handen. Het landhuis is gelegen aan de rand van een langgerekt park met restanten van enige oude lanen.

Hoogstamboomgaard

In de bossen van de Elshof ligt een gemeentelijke hoogstam-boomgaard. Een hoogstamboomgaard is een boomweide met fruitbomen met een hoge stam. Deze zijn zeldzaam geworden. Na de Tweede Wereldoorlog verdwenen namelijk veel hoogstammen voor de efficiëntere half- en vervolgens laagstambomen.

Hoogstamboomgaarden zijn al bekend uit de middeleeuwen bij kloosters en kastelen, zowel voor eigen gebruik als handel. De stijgende prijzen voor fruit zorgden voor een ware explosie van het aantal boomgaarden tussen 1850 en 1900.

Pelgrims op weg naar Spanje

De Jacobsweg was lange tijd de hoofdroute naar het zuiden totdat de Rijksweg werd aangelegd. De Jacobsweg is zo genoemd omdat deze deel uitmaakte van de historische pelgrimsroute naar Santiago de Compostella in Spanje. Volgens de legende reisde Sint Jacobus (in het Spaans 'San Tiago') naar Spanje om daar het woord van Christus te verspreiden. Rond Pasen van het jaar 44 stierf Jacobus een martelaarsdood. Volgens de verhalen werden zijn resten in de negende eeuw begraven op de plek waar later de kathedraal van Santiago de Compostella werd gebouwd. Jaarlijks lopen miljoenen mensen een van de vele pelgrimsroutes naar Santiago de Compostella.

Airstrip Bg1, het verdwenen vliegveld

Het gedenkteken aan het Airstripad herinnert aan het verdwenen vliegveld Bg1. Dit vliegveld werd in maart 1945 door de Britten in zeventien dagen tijd met staalplaten aangelegd. Het vliegveld was nodig ter ondersteuning van de Operatie Veritable, de Rijnoversteek in Duitsland. De ingang van het vliegveld was bij de molen aan de zuidrand van Malden. Vanwege de laag overvliegende vliegtuigen moest molenaar Thijssen de wieken van de molen verwijderen en de kap wit schilderen. Ook werden voor de aanleg van het vliegveld dertien woningen gesloopt.

OMMETJE KOP VAN MALDEN

Deze wandelroute bestrijkt de groene buffer tussen de stedelijke gebieden van Nijmegen en Malden ook wel bekend als de **Kop van Malden**. Het is een oud cultuurlandschap met een rijke geschiedenis die teruggaat tot de Kelten.

Lange tijd, tot aan de jaren tachtig van de vorige eeuw, is de **Kop van Malden** inzet geweest van Nijmeegse annexatieplannen en plannen voor nieuwe ontsluitingswegen. Achteraf zijn deze niet-uitgevoerde plannen een zege gebleken, want hierdoor is het gebied zo goed als onge-rept gebleven.

U kunt de route op elk willekeurig punt starten. De beschrijving neemt als startpunt koffiehuis Coffyn, gelegen op het terrein van de Intra-tuin. Hier kunt u parkeren, maar wel uitsluitend tijdens de openingstijden. Ook in Intratuin is horeca aanwezig.

Wij wensen u een fijne wandeling!

uitgave

Gemeente Heumen i.s.m.
Stichting Heemkunde Malden
Stichting Heemkunde Malden,
Petra Thijssen, Pauline Teunis,
Jaap Been

foto's

vormgeving

Studio Gerton Hermers, Heumen

cartografie

BlauwZAND, Elst

meer informatie

www.heemkundemalden.nl

Stichting Heemkunde Malden

OMMETJE KOP VAN MALDEN

Wandeling door de
geschiedenis van Malden

7,5 km

ROUTEBESCHRIJVING

- 1** Startpunt is bij Coffyn Koffiehuis en Branderij. Steek de Rijksweg over, ga naar links en na 100 m bij het witte berkenbosje rechtsaf de Elleboog in.
- 2** Aan het einde van de Elleboog linksaf. Dan eerste weg rechts naar bedrijventerrein De Hoge Brug, en vervolgens rechtdoor over het fietspad.
- 3** Aan het einde rechtsaf langs het kanaal.
- 4** Na circa 1,5 km langs het kanaal te hebben gelopen, neem het eerste pad rechts. Na 200 m weer rechtsaf.
- 5** Vanaf het fietspad kort rechtdoor langs de Hatertseweg en dan de eerste weg links, het Brouwerijpad.
- 6** Eerste weg rechts, het Elshofpad in. Dan de eerste weg rechts en vlak daarna het eerste pad links langs de achterzijde van landhuis de Elshof.
- 7** Aan het einde links over de Orijlaan. Na ca. 600 m. neemt u rechts het verharde fietspad. U passeert de boomgaard aan uw linkerhand. Direct daarna het onverharde pad links nemen.
- 8** U komt nu bij de kruising van de Orijlaan met de Jacobsweg. Hier gaat u rechts en bij de oversteekplaats steekt u de Rijksweg over naar sportpark de Kluis.
- 9** Loop rechtdoor over de Kluissestraat. Neem het eerste pad rechts, de Bosweg. Neem vervolgens weer de eerste weg rechts langs de tennisvelden.
- 10** Vervolg de Sportweg. Neem de eerste weg links, de onverharde Nertsstraat, en vervolgens weer de eerste weg links, het Airstrippad.
- 11** Vervolg het Airstrippad naar rechts en aan het einde rechtsaf via de Veldweg naar de Rijksweg. Dit is het eindpunt van de wandeling.

Drift

De benaming Drift slaat op een landweg waarlangs door de boeren vee werd gedreven. Het oude dorp Malden kende een aantal van dergelijke stegen. De Maldense boeren lieten overdag hun vee grazen op de weidegronden in het westen. 's Avonds werd het vee weer teruggedreven naar de stal. De situering van de boerderij die u passeert aan de Elleboog, schuin gelegen aan de weg, zou wijzen op een dergelijke drift. De boerderij vormde een deel van de trechter waardoor het vee terug de stal of het weiland in liep.

De Witte of Hoge Brug

Het bedrijventerrein dat u passeert is genoemd naar de Hoge Brug die iets zuidelijker over het Maas-Waalkanaal ligt. De voorloper van deze brug was de markante Witte Brug. Deze is tweemaal vernietigd, zowel in het begin van de oorlog in 1940 als in 1944 door het Duitse leger om Operatie Market Garden te dwarsbomen. Overigens de enige brug over het kanaal die intact bleef voor de geallieerden, was de Heumense sluisbrug. De Witte Brug werd in 1988 gesloopt en vervangen door de huidige brug om verbreding van het Maas-Waalkanaal mogelijk te maken.

Het Maas-Waalkanaal

Het Maas-Waalkanaal is, zoals de naam al zegt, een kanaal dat de Maas verbindt met de Waal. Het kanaal is ongeveer 13,5 kilometer lang. De aansluiting van het Maas-Waalkanaal op de Maas bij het dorp Heumen vormt het drieprovinciepunt tussen Gelderland, Limburg en Noord-Brabant. In 1920 is er gestart met de aanleg van het kanaal.

Het kanaal werd gegraven om het vervoer van steenkolen uit de Limburgse mijnen naar Rotterdam en Duitsland sneller en goedkoper te laten verlopen. Het kanaal werd op 27 oktober 1927 feestelijk geopend door Koningin Wilhelmina.

Boerderij de Berkenbosch

De Berkenbosch is een van de bekendste boerderijen van de oude Heerlijkheid Malden. De naam Berkenbosch wordt al genoemd in 1419. In 1691 werd de Heer van Heumen en Malden, baron Walraven van Steenhuis van het kasteel Heumen, eigenaar. Met de Heerlijkheden Malden en Heumen wordt de boerderij in 1769 verkocht aan de stad Nijmegen. In 1836 koopt Jan Broekman de Berkenbosch. De boerderij kreeg zijn huidige vorm na de brand van 1885. Stenen in de voorgevel met 18S5/TBIA herinneren hieraan. De initialen staan voor de toenmalige bewoners, Theodorus Broekman en Joanna Arts.

Bier brouwen op de Vogelenzang

In de oksel van de Hatertseweg en het Brouwerijpad lag boerderij de Vogelenzang, ook wel de Brouwerij genaamd, omdat hier een bierbrouwerij was gevestigd. De geschiedenis van de Vogelenzang gaat in elk geval terug tot de vijftiende eeuw. In 1939 is de boerderij afgebroken. De familie Van den Broek die hier in de 18de eeuw bier brouwde, zette het brouwbedrijf voort op het landgoed Bergzicht in Heumens Molenhoek. Deze groeide uit tot de grootste brouwerij van Gelderland en was later de bakermat van 'Witte Raaf', het eerste Nederlandse witbier.